

6. Хачумян Т.І. Формування критичного мислення студентів вищих навчальних закладів засобами інформаційних технологій: дис ... канд. пед. наук: 13.00.09 / Харк. нац. пед. ун-т. Х., 2005. 221 с.

7. Sosnickaya N.L. Theoretical and methodological features of learning concepts in the context of the development of critical thinking. *Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації*: матер. Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (Мелітополь, 27-29 травня 2020р.) / ред. кол.: В.М. Кюрчев, В.Т. Надикто, Н.Л. Сосницька, М.І. Шут та ін. Мелітополь: ТДАТУ, 2020. С. 357-362.

Туз Н. В., викладач-методист (ORSID: 0000-0003-4379-195X)

Варибрус В. П., викладач-методист (ORSID: 0000-0003-2855-1608)

*ВСП «Харківський фаховий коледж харчової промисловості ХНТУСГ»,
м. Харків*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

Професійна підготовка майбутніх фахівців переробної промисловості вищого рівня кваліфікації, здатних творчо вирішувати складні технологічні завдання, розглядається як один з вирішальних чинників інноваційного перетворення сільського господарства. У зв'язку з цим підвищуються вимоги до творчої обдарованості і технологічної гнучкості фахівців, їх багатогранності і здатності до динамічної трансформації. Компетентність – це об'єктивна категорія, яка фіксує суспільно визнаний комплекс певного рівня знань, умінь, навичок, ставлень тощо, які можна застосовувати в широкій сфері діяльності людини. Формування сучасного фахівця має відбуватися у діалектичній єдності компетентнісного та особистісного підходів. Сучасна вища освіта має справу з індивідуальністю, самобутністю особистості, і саме індивідуальність мусить виступати керівним методологічним положенням у вихованні і навчанні. Ця обставина вже починає розглядатися як принцип сучасної дидактики.

Особистісний підхід змушує розглядати будь-яку особистість людини як одиничне явище, яке штучно виділене із загальної структури особистості або діяльності. Особистісне те, що первісне самовизначається людиною і що гранично входить до досвіду конкретної людини. Особистісний бік будь-якої діяльності – це її суб'єктне начало. Студент формується, розвивається як носій суб'єктного досвіду. Під цим досвідом розуміється специфічний комплекс знань, почуттів, настанов, особистісних смислів, які він вже придбав, які мають для нього самодостатню цінність і проявляються в відповідних діях або поведінці. Тобто, особистість студентів вже сформована у вигляді внутрішніх програм поведінки в житті. Ці програми протягом студентських років під

натиском обставин і нового суб'єктного досвіду руйнуються, переглядаються на шляху вибору засобів і форм самореалізації.

Отже, оскільки студент, приходячи на студентську лаву, вже має здатність до внесення суб'єктивних оцінок навколишньої дійсності та самому собі, то це означає, що він не поглинається соціальною групою, не розчиняється в колективності, а зберігає свою автономність та самобутність. Тим самим він містить у собі щось нове відносно природних та соціальних обставин. Студент здатний сприймати інших студентів і викладачів з їх позитивними та негативними характеристиками як безумовно таких, яким він віддає перевагу. Сам же він, знаходячи своє обличчя в гармонійній багатолікості, співвідносячи себе з іншими, іманентно розділяє існуючу шкалу соціальних пріоритетів як універсальний засіб свого самоствердження в світі людей.

Залучення молодого людини до аграрної науки і праці породжує у неї унікальне уявлення щодо оточуючого світу: про світ природи і соціальний світ як єдиний світ людського буття, а не про окремі його фрагменти. На цьому рівні рефлексії аграрій в продуктах власної праці як би споглядає свою матеріалізовану сутність. А оскільки ця сутність уявляється в чуттєвих формах, постільки чуттєвість допомагає долати точку зору вузькоєгоїстичної користі. Для аграрія споглядальність, яка базується на чуттєвих образах, невід'ємна характеристика і початку, і завершення будь-якого пізнавального акту. Тому виключно наукова картина світу ніколи не влаштовує його. Етико-естетичні елементи завжди присутні в пізнавальних практиках аграрія, що веде до розширення об'єкту внутрішньої інтроспекції за допомогою наділення об'єктів зовнішнього світу здатністю „вбачатись” в людину. Здійснюється включення знань оточуючого середовища у склад знань про власні внутрішні компоненти. Так виникає спокуса розглядати оточуючий світ в контексті свого і тілесного, і духовного буття. Антропоморфізм аграрія, таким чином, не є чимось випадковим, а виступає засобом гармонізації людини і світу. У сфері моральної свідомості аграрія має місце розширення та збагачення знань, які правлять до вираження можливості досягнення вищого блага. Будь-які зазіхання на морально-етичні підвалини свого образу життя аграрій сприймає досить боляче.

Участь в аграрній праці завжди має процесуальний характер, і для її здійснення аграрій змушений мислити про свої проблеми цілодобово. За характером своєї праці аграрій частіше схиляється не до інноваційних процесів, а до споглядання і осмислення загальних результатів власної діяльності. І знову природний світ сприймається і оцінюється з позицій суб'єктивно – діяльнісного підходу: ідеальне, суб'єктивно-належне, задає оцінку утилітарно-прагматичному. Подібна консервативність когнітивних установ аграрія захищає його від скоростиглих рекомендацій по кардинальним реформам аграрного сектора економіки, орієнтує його на традиційні цінності.

Було б не досить коректним зв'язувати з традиційністю аграрія перспективи розвитку соціуму. Але саме аграрій зберігає свою органічну основу – зв'язок з землею – і втілює цілісність труда, культури, вірувань,

моральних імперативів, хоча для інших соціальних груп все це – лише несвідомі архетипи. В цьому, мабуть, слід вбачати специфіку лімітрофу аграрія.

В моральних настановах аграрія переважають традиційні орієнтації, тобто оцінки кожного дійства здійснюються в категоріях минулого досвіду і поглядів аграрного співтовариства. Але слід пам'ятати, що моральні настанови аграрія одночасно віддзеркалюють, і посилюють специфічні риси, і життєвий досвід сільської спільноти, а саме особистісний характер взаємовідношень і загальну тенденцію дистанціювання від „чужинців”. Сучасне аграрне господарство одним боком обернуто до західного світу конкуренції, а другим – стимулюється традиціями, особливо трудовою мораллю.

Задля своєї само ідентифікації аграрій змушений виходити за межі аграрної сфери виробництва і аграрних взаємовідносин, визначаючи більш масштабний лімітроф свого існування. Саме це визначає здатність молоді людини до адекватного і продуктивного самовизначення. У такому ракурсі професійна компетентність просякається знанням про своє призначення. Отже, слід постійно мати на увазі вищезазначені підвалини аграрного менталітету і на цьому будувати складові навчально-виховного процесу в аграрних закладах освіти.

Шамралуєк О. Л., к.п.н. (ORSID: 0000-0002-0993-1149)

Науково-методичний центр професійно-технічної освіти та підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних працівників у Хмельницькій області, м. Хмельницький

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ШКОЛИ

Удосконалення системи підвищення кваліфікації педагогів закладів професійної освіти має суттєве значення для вирішення соціально-економічних та соціокультурних проблем країни в цілому та окремих регіонів зокрема. В умовах розвитку інформаційного суспільства вся науково-педагогічна спільнота знаходиться в інтенсивному пошуку таких форм організації навчального процесу в післядипломній освіті, які б забезпечували правильний баланс між кращими традиційними методиками та новими формами і методами навчання, що ґрунтуються на інформаційно-цифрових технологіях. Зокрема, в межах сучасної освітньої парадигми та відповідно до існуючих соціально-економічних викликів особлива увага зосереджується на запровадженні технологій дистанційного навчання і цифровізації освітнього середовища системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної освіти.

При організації дистанційною навчання ключовою фігурою освітнього процесу стає тьютор, який відповідає за проведення занять із здобувачами в